

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
21-10-2012

Διδαγμένο κείμενο
Πλάτωνας Πολιτεία 514Α-515Α

Μετά ταῦτα δὴ, εἶπον, ἀπέικασον τοιοῦτω πάθει τὴν ἡμετέραν φύσιν παιδείας τε πέρι καὶ ἀπαιδευσίας. Ἴδέ γάρ ἀνθρώπους οἷον ἐν καταγείῳ οἰκήσει σπηλαιῶδει, ἀναπεπταμένην πρὸς τὸ φῶς τὴν εἴσοδον ἐχούση μακρὰν παρὰ πᾶν τὸ σπήλαιον, ἐν ταύτῃ ἐκ παίδων ὄντας ἐν δεσμοῖς καὶ τὰ σκέλη καὶ τοὺς αὐχένας, ὥστε μένειν τε αὐτοὺς εἰς τε τὸ πρόσθεν μόνον ὄραν, κύκλω δέ τας κεφαλὰς ὑπὸ τοῦ δεσμοῦ ἀδυνάτους περιάγειν, φῶς δέ αὐτοῖς πυρὸς ἄνωθεν καὶ πόρρωθεν καόμενον ὀπισθεν αὐτῶν, μεταξύ δέ τοῦ πυρὸς καὶ τῶν δεσμῶν ἐπάνω ὁδόν, παρ' ἣν ἰδέ τειχίον παρῳκοδομημένον, ὥσπερ τοῖς θαυματοποιῶσι πρὸ τῶν ἀνθρώπων πρόκειται τὰ παραφράγματα, ὑπὲρ ὧν τὰ θαύματα δεικνύασιν.

Ὅρω, ἔφη.

Ὅρα τοίνυν παρὰ τοῦτο τὸ τειχίον φέροντας ἀνθρώπους σκεύη τε παντοδαπά ὑπερέχοντα τοῦ τειχίου καὶ ἀνδριάντας καὶ ἄλλα ζῶα λίθινά τε καὶ ξύλινα καὶ παντοῖα εἰργασμένα, οἷον εἰκὸς τοὺς μὲν φθεγγομένους, τοὺς δὲ σιγῶντας τῶν παραφερόντων.

Ἄτοπον, ἔφη, λέγεις εἰκόνα καὶ δεσμώτας ἀτόπους.

Ὅμοίους ἡμῖν, ἦν δ' ἐγώ.

A. Να μεταφράσετε το απόσπασμα: «Ἴδέ γάρ ἀνθρώπους ... θαύματα δεικνύασιν».

Μονάδες 10

B1. Ποιοι συμβολισμοὶ ἐμπεριέχονται στὴν ἀλληγορία τοῦ σπηλαίου καὶ πῶς ἐρμηνεύονται;

Μονάδες 15

B2. Τι εἶναι ἡ ἀλληγορία καὶ ποια ἐκφραστικὰ μέσα χρησιμοποιοῖ ὁ Πλάτωνας στὸ συγκεκριμένο χωρίο;

Μονάδες 15

B3. Πού διαδραματίστηκε ὁ διάλογος καὶ ποιοι συμμετείχαν σὲ αὐτόν;

Μονάδες 10

B4. ἀπόφθεγμα, κάτοικος, φωστήρας, πένθος, πρόοδος, φραγή, ἐργασία, δείγμα, ἐπίμονος, κατάσχεση: Με ποιες λέξεις τοῦ κειμένου συγγενεῦν ἐτυμολογικά οἱ παραπάνω λέξεις;

Μονάδες 10

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!
ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:
ΚΑΡΑΒΑΣΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΤΣΕΛΙΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
ΤΑΞΗ: Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
21-10-2012

ΚΕΙΜΕΝΟ

Καίτοι πῶς ἂν τις τὴν ἀνδρείαν ἢ τὴν φρόνησιν ἢ σύμπασαν τὴν ἀρετὴν τὴν Εὐαγόρου φανερώτερον ἐπιδείξειεν ἢ διὰ τοιούτων ἔργων καὶ κινδύνων; Οὐ γὰρ μόνον φανεῖται τοὺς ἄλλους πολέμους, ἀλλὰ καὶ τὸν τῶν ἡρώων ὑπερβαλόμενος, τὸν ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ὑμνούμενον. Οἱ μὲν γὰρ μεθ' ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος Τροίαν μόνην εἶλον, ὁ δὲ μίαν πόλιν ἔχων πρὸς ἅπασαν τὴν Ἀσίαν ἐπολέμησεν· ὥστ' εἰ τοσοῦτοι τὸ πλῆθος ἐγκωμιάζειν αὐτὸν ἠβουλήθησαν ὅσοι περ ἐκείνους, πολὺ ἂν μείζω καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν ἔλαβεν. Τίνα γὰρ εὐρήσομεν τῶν τότε γενομένων, εἰ τοὺς μύθους ἀφέντες τὴν ἀλήθειαν σκοποῖμεν, τοιαῦτα διαπεπραγμένον, ἢ τίνα τοσοῦτων μεταβολῶν ἐν τοῖς πράγμασιν αἴτιον γεγεννημένον;

Ἴσοκράτης, Εὐαγόρας 65-66

τά πράγματα: οι πολιτικές καταστάσεις

Παρατηρήσεις

A. Να μεταφράσετε το παραπάνω κείμενο.

(μονάδες 20)

B. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

α. φρόνησιν: τη δοτική πληθυντικού αριθμού
πάντων: δοτική πληθυντικού του ίδιου γένους
τοσοῦτοι: την αιτιατική ενικού του θηλυκού γένους
μείζω: τον ίδιο τύπο στο θετικό βαθμό
δόξαν: γενική ενικού αριθμού

β. ὑπερβαλόμενος: τον ίδιο τύπο στο μέλλοντα

εἶλον: τη γενική ενικού αρσενικού γένους μετοχής του ίδιου χρόνου

ἔλαβεν: β' ενικό πρόσωπο οριστικής μέλλοντα

γενομένων: β' ενικό προστακτικής του ίδιου χρόνου

διαπεπραγμένον: γ' πληθυντικό οριστικής του ίδιου χρόνου στην άλλη φωνή

(μονάδες 10)

Γ. α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους του κειμένου:

τὴν ἀνδρείαν, ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, μόνην ,ἔχων , τῶν γενομένων, μεταβολῶν .

(μονάδες 6)

Φροντιστήρια
ΣΥΣΤΗΜΑ

ΚΕΝΤΡΟ Αγίας Σοφίας 39 2310.244.444

ΝΤΕΠΩ Β. Όλγας 203 2310.428.400

ΕΥΟΣΜΟΣ Μ.Αλεξάνδρου 45 2310.770.360

β. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση της πρότασης « εί τοσοῦτοι... ήβουλήθησαν».
γ. Να μετατραπεί έτσι ώστε να δηλώσει το προσδοκώμενο.

(μονάδες 4)
(μονάδες 10)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!

**ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:
ΒΑΒΑΡΟΥΤΣΟΣ ΒΙΚΤΩΡΑΣ
ΒΑΒΟΥΡΑ ΜΑΡΙΑ**